

SZÉKESEFEJÉRVAR

TÁRSADALMI HETILAP.

A városi és megyei hatóság, gazdasági-egylet, tanítók és községi jegyzők egyletének közlönye.

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

A lap ára

házhöz hordással vagy postán küldve:

Egy évre	8 frt. — kr.
Fél évre	4 frt. — kr.
Negyed évre	2 frt. — kr.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.

Hirdetmény

a bélyegdíjon felül, minden négy hasábos petítor: Megrendelőinktől 4 — nem megrendelőinktől 6 kr-ért igttattatik be.

Lapunk számára hirdetőket felvesznek **Budapestben:** Hasenstein és Vogler, Lang L. és társa, Weisz Móricz.

Bécsben: Oppelik L. és Mosse Rudolf. Hrdlicka Vincez.

A lap szellemi részét illető közlemények a „Székesfejérvár” szerkesztőségének (Vörösmarty-tér 6-ik sz.) ezimzendők: — a lap ára, hirdetmények és a hirdetményi díjak **Klökner Péter** kiadó könyvkereskedésében vétetnek fel. — Nyilttérben megjelenő közlemények után négy hasábos petítorért 10 kr. fizetendő.

Kéziratok nem küldetnek vissza.

A gazdaságtörténet és a nemzetgazdaságtan.

(Folytatás.)

A nemzetgazdaságtan csak az újabb időben lépett be tudományos stadiumába. Az eddigi iskolák, mint a merkantilismus, a physiokratismus és industrialismus ugyan elméleti tényekkel is foglalkoztak, némileg tudományos alapot kerestek. Első sorban azonban nem a gazdasági jelenségek tudományát akarták kifejteni, hanem csak közgazgatási rendszereket, melyeknek minden viszonyok és körülmények közt nem is lehetett alkalmazhatóságuk. Még a jelen században, a legelőrehaladottabb stadiumban is Anglia, mint a nemzetgazdaságtan klasszikus földje, Ricardóban és Malthusban inkább két fontos gyakorlati ténynek ad kifejezést, általános és teljes elméletek magaslátára mégsem emelkedik. Ha ezen gyakorlati rendszerek elméleti kiszélesítésétől — Senior, Macculloch — eltekintünk, tulajdonképpen csak Mill scepticismusával kezdődik a nemzetgazdaságtannak tudományos mivélése. A mi addig történt, vagy gazdaságpolitikai kutatás volt, némi általános szempontok felkarolásával — Smith; — vagy nem mindig helyes általánosítása gazdaságpolitikai elveknek — Say. Mill az, ki a tudományos, tehát általános elveket keresi azon jelenségekben, melyek az ember gazdálkodásából származnak. Ezen stadiumban már szükséges tisztába jönni az iránt, milyen uton lehet a nemzetgazdaságtant, mint tudományt tovább fejleszteni. És most már Angliában is kezdik elismerni, hogy az jelenleg főleg az induk-tív módszer segítségével, nevezetesen pedig

a történeti kutatások alapján lehetséges. — A nemzetgazdaságtan első nagy iskolája leginkább a deduktio segítségével, azaz tisztán az emberi észből, gondokozás által akarta a nemzetgazdaságtan rendszerét kifejteni. Az újabb időben kétségtelenné bizonyul be, hogy a gazdasági élet nehéz kérdéseire csak úgy vehetünk némi világot, ha az egész ismeretanyagot fölkaroljuk és azt gondolkozásunk kiindulási pontjává tesszük. A természettudománytól kölcsön-özzük a tüneményvilág általános alakját, a történetből és statisztikából az anyagot, az etikából a célpontokat.

A gazdasági történet kutatásának szükségessége mindinkább elismertetik. Angliában már évek előtt a legtekintélyesebb lapok és előkelő szakférfiak (Leslie, Maine) figyelmeztettek erre; a francia tudomány újabb Laveleye munkájában nyert becses adalékat a történeti irányhoz. Németországban tudvalevőleg Roscher fáradozott a gazdasági történet terén és kutatásainak hatása alatt az elmélet néhány fontos pontját újból körülírta. De már régebben találkoztunk igen becses munkákkal, melyek ez irányban hódolnak. Leslie, Maine, Tooke, Rogers az angoloknál, Levasseur, Dep-ping, Dumesnil a francziáknál, Boeckh, Brentano, Büchsen-schütz, Roscher, Hanssen, Hildebrand a németeknél, Mengotti, Cibrario az olaszoknál, a gazdaságtörténeti kutatások terén igen érdekes eredményekhez jutottak.

A gazdasági történet tanulmányozásának szükséges volta logikai következménye az induktív módszer elismerésének a társadalmi tudományokban. A mi tudomá-

nyunkban is áll az, mit Bacon a tudomány-ról általában helyesen megjegyvez: Nem az emberi ész sejtjeiben keresendő az igazság, hanem a nagyobb külső világban. Nem az ész aprioristikus konstrukciói (anticipatio mentis), hanem a lét magyarázata (interpretatio naturae) egyedül az, minek tudomá-sági tudományokban eléggé szem előtt nem tartották, nagy részben a logikusok hibája is. Nem mintha éppen nagyon csekély volna az olyan logikusok száma, kik mint Hume, Smith, Mill, Gioja, Comte, Marx a gazdasági jelenségek tanulmányozásával maguk is foglalkoztak; a mi azonban határozottan őket terheli, az abban áll, hogy a logika sok természetlen, és értelmes embereknél nem éppen szükséges schemáttól szabadulva, nem törekedett arra, hogy a társadalmi jelenségek tanulmányozásánál követendő eljárásokra, a szükséges elvekre, eszközökre, cautelákra figyelmeztessen, a helyett, hogy Aristotelest és a régi scholastikusok primitív dolgait ismétli, melyekkel jelenleg már nem igen boldogul-hatni. A gazdasági történettől különösen a következő pontok iránt várunk fölvilá-gosítást: 1. A tünemények változatossá-gáról; 2. az életfeltételek és a gazdasági alakok különbözőségéről; 3. a gazdasági események egymás közti összefüggéséről; 4. a gazdasági fejlődésről; 5. az egészséges és beteges gazdasági állapotok körjeleiről; 6. a gazdasági viszonyok összefüggéséről az általános társadalmi életfunkciókkal.

A történet vizsgálása azonban, ha egy-részt a gazdasági élet helyesebb megítélé-sére és a gazdasági fogalmak tisztább for-mulálására vezet, másrészt azon haszonnal jár, hogy a gazdasági tanrendszerek kelet-kezési és fejlődési feltételeivel megismertet. Még azon nagyon is metaphysikai alakban, melyet a gazdasági fogalmaknak adtak, könnyen fölismerhető azok történeti alapja; minden gazdasági rendszer adott tényleges viszonyokból indult ki, és így minden gazdasági fogalom tényleg történeti fogalom. Azért e rendszereket sem lehet érteni, ha csak nem ismerkedünk meg egyúttal azon tényekkel és eseményekkel, melyek azok föllállítására vezettek. (Folyt. köv.)

A romaiak és sammiták közti háborúk emlék-érmeinek ismertetése.

(Róma építése után 434. — Kr. születte előt 320-ik évből.)

II.

Postumius.

Ezen közlésben két érem rajzát együtt adjuk. Mindkettő ugyanazon időre, esemé-nyekre vonatkozik. Sőt ha az érme kiállitási alakját, a betűk idomzatát tekintjük, azonna

SZÉPIRODALMI CSARNOK.

„Kincsem.”

— Elbeszélés. —

Iváncsaj Kálmántól.

N.... huszárkapitánynál szolgált mint inas, Jancsi köztívész. Szép barna legény, nagy felkunkorított fekete bajusszal, ami után úgy bomlottak a lányok; de érezte is ezt Jancsi, mert egy nap sem mult el, hogy ki ne fente volna.

Nem csoda tehát, ha Háni is belesze-rettet mind halálig: X-ék szakácsnéja. Már ugyan ki is állhatna ellen annak a gyönyörű fekete bajusznak; mert, mint állitá ő nem Jancsiba, hanem csak bajuszába szere-tett bele.

— Meghiszem azt — szokta erre mon-dani Jancsi — csakhogy azért ugy-e tubi-czám, minthogy a bajuszom nélkülem nem szeretheted, hát csak szeretsz engem is?...

No de aztán ő is szerette viszont Háni-káját azokért az ábrándosságot sugárzó nagy kék szeméieért, mint ő nevezé csupa huszáros udvariasságból a macskaszeme-ket. Mert tulajdonképpen a maradékokért szerette ám ő Hánt, a miket az nagy pe-csenyedarabok alakjában adogatott neki naponként.

De mit kutatjuk, hogy miért, miért nem, elég az hozzá, hogy szerették egymást s ennél a gyöngéd viszonyból fogva, iparko-dott mindegyik a másiknak kis kellemes

meglepetéseket szerezni, melyek aztán még szorosabbá fűzték a viszonyt. — Milyenek voltak például Háni részéről: egy-egy da-rab sonkaszélet — hisz az asszony ugyis mindig azt beszél, hogy nem banná már ha elfogyna; mert nyáron már a szőlőbe sem jó — vagy egy pár pogácsa. No meg olykor-olykor egy üveg csókai — hisz ugyis annyi buteliával van a pinczébe, hogy a számát se tudja — stb. Viszont Jancsi ré-széről egy-egy szép rózsabimbó — a mit állitólug ugyan a kertész-től vett, de a rosz nyelvek meg azt beszél-lik, hogy valami sé-taterről lopott — vagy vásárkor egy szép sifli szív — valami célzatos mondattal rajta: szivem csak érted ver. A miknek a Hánika aztán ugy örül. Meg aztán hány-szor el-elviszi vasárnap délutánként egyet sö-rözni, vagy táncolni. Az igaz ugyan, hogy a kontót ekkor is a Háni fizette; de azért mindegy, övé az érdem; mert ha ő el nem vinné, akár megpenészesedhetnék otthon. Sőt még azt is megígérte neki Jancsi, hogy le fogja vetetni.

Történt egyszer, hogy Jancsit beszólítja a kapitány ur s átad neki egy szép löpho-topographiát, hogy vigye el s tetesse rá-mába.

— Tyű a milliomat! — kiált fel önfel-ledten Jancsi — ez ám a ló, hogy tartja a nyakát, milyen lábak!... de azért tudom, hogy kimennek vele kapitány uram „Be-tyár“-jával.

— De biz nem mennél te ki avval Jancsi — szól a kapitány — tudod-e, hogy ez a ló már valami harmincz versenyfut-táson nyert? Franciaországban, Angolor-

szágban. Gondold csak azokon a híres an-gol telivéreken is kített.

— Meghiszem azt! azokon a sváb lo-vakon csak kitehetett.

— De a magyar lovakon is kített.

— Hát aztán vitéz kapitány uram, ha már olyan híres ló ez, ugyan mi lehet a neve?

— „Kincsem.” Blaskovits Ernő ur lova szolt a kapitány. — Hanem most már elég legyen a beszégetésből Jancsi, mert dol-gom van, megyek. Te meg aztán siess el-vinni ezt a képet, hogy holnapra kész le-gyen — azzal kardot kötött s indult.

— Igen is kapitány uram — szalutált Jancsi.

Ki azután fogta a képet és az ő szo-bájába vitte. Hol letette egy asztalra, mel-léje könyökölt s ugy elábrándozott rajta, mint valami fűzfapoeta a teli holdon. Ad-dig, addig — ép ugy, mint a holdat bámu-lónál — mig róla kedvese: Hánikája észébe nem jutott. Mire a következőkép kezdett el magában beszélgetni: Hm! hát aztán most már miért ne láthatná meg ezt a hí-res lovat, ezt a „Kincsem“-et az én Háni-kám is? Hiszen csak az is szeretné látni, hogy kített ugy ki a sváb lovakon. Aztán meg tulajdonkép mindegy, ha egy órával előbb vagy később viszem is ezt a képet az aranyozóhoz, azért holnapra csak kész lesz?...

Itt aztán egy más gondolat is megvil-lant agyában: hogy a Hánika még ugy sem tudja, hogy ő irni is tud; pedig megtanult a katonaságnál.

Rögtön tehát papírost és tollat vesz elő s ir levelet Háninak; aztán az ajtómel-letti sarokról jól bemajterozza, lepöcsétűli egy nagy köpönyeg-gombbal s kívül reá írja a címet:

„Csipke Háni szakácsnének, mint ked-ves galambomnak.”

Igy aztán a külön bepakolt képpel együtt elküldé egy gyaloghuzártól, mint ő nevezé, egyik csizmás baka barátjától.

— Itt lakik kérem Csipke Háni sza-kácsnő? — szolt be a gyaloghuzár X-ék konyhájába.

— Én vagyok! én vagyok! — kiált Háni előugorva — mit akar szentem?

— Hát... hát... kérem — szolt aka-dozva a deli Hánika ábrándos macska-szeméitől megigézett baka — az én vitéz barátom Szekeres János küldött ide, hogy ezeket adjam át.

S átnyujtá a levelet és a csomagot.

— Mit? az én lelkem Jancsim nekem levelet küldött? Megálljon csak szentem — kiált a már menni akaró katonára s kinyitva hamar a katlanajtót, kihuzott onnan a hamuból egy nagy pintes üveget, Jancsi számára készített csókait s átnyujtá neki — itt van édesem ez legyen a magáé, a miért ilyen szives volt. De lássa egy ki-csit hamus ez az üveg, hát csak dugja el a köpönyegje alá.

— Te meg hamis vagy! — gondolta magában a baka s hamar elrejtve, köszönt s távozott. Csak odakünn mormogta aztán magában: no már ennek ugyan én is sze-retnék a szeretője lenni; de meg is mon-

fel lehet ismernünk, hogy mind a két érem ugyanazon vésnök kezéből, és az eseményt képlettben előtűntető ügyes felfogásból származott.

Herennius éremről mult számban szóltunk; a Postumiusféléit itt tárgyalandjuk. Az érem területi nagyságát a rajz tünteti elő. Az anyag: nemes ezüst. Súly: 4 Gramm.

Az érem előlapján: dombor alak, hátrafele s összekötött hajfürttel. A nyak hátulsó részén kinyúló kapocs, második ízében ketté törve. Alatta a nyakot övező és hátul összekötött szalag.

Az érem hátlapján: erőteljes és sebes iramlással futó kutya. Lábái és egész teste alatt egy vonal fölött elnyúló lándsza, gyilkoló pengéjével a futás irányában. Ezek alatt az irás: C. POSTUMI ez alatt A.

Az epigraphák, vagy feliratok, a nagy szaktudós Eckhel észrevétele szerint, (Elem. Numism. Vet. pag. 15.) életet kölcsönöznek az érmeeknek, és épen azért az érmekek abban különböznek minden más egyéb régi műtárgyaktól, hogy az irással egyetemben az egész tárgyat szem elé állítják, s egyszerűsége elbeszéli: hol mikor és kinek emlékére verettek; s mintegy homlokukon hordják jelentőségüket, és eszközlik, hogy a régi időből sok homályos és bizonytalan kérdés kellő világosságot és meghatározott tényállást nyerjen.

A főnebb közlött érmen olvasható felirat tehát minden kétséget kizár, hogy az érem Postumiusra vonatkozik.

Postumius néven a római történelem több consul és nevezetes férfit említi. Volt Postumius Metellus; és ismét, csak egy betű változással, volt egy másik Postumius Megellus.

Kevészel ezek előtt, a romaiknak a samnitákkal viselt háboruja alkalmával, Kr. szül. előtt 321-ik évben consul volt: Spurius Postumius Albinus, Titus Veturius Calvinussal együtt.

Ezen consulok voltak, kiket a samniták a caudina hegyszorosok között, az egész sereggel együtt, fogva tartottak, és lealázó feltételek mellett, hogy a samnitákat a romaikok több haddal nem fogják megtámadni, az akasztó alatt megszégyenítve átvonulni kényszerítették, miként ezt a Herennius-érem tárgyalásában fölemlítettük.

De vajlon ezen megszégyenítő esemény-e az, melyért Postumius emléke érem által megörökített? Vagy inkább vonatkozik ama körülményekre, midőn a romaikok a caudina megaláztatást visszatartották, és a samniták fölötti győzelem által a szégyenfoltot lemosták?

Az események kulcsát feltaláljuk Livius munkájában, hol feltárja és megfejtja a tény állását, és a kérdésre kellő világosságot áraszt.

Postumius valamint egyik fő tényezője volt a samnitákkal kötött szerződésnek, és oka a megszégyenítő eseménynek: úgy később, nemes tette s önfeláldozása által, eszközlője volt a romaikok győzelmének.

Ezt tünteti elő az érem symbolikus alakja, melynek képlettel kigondolásában, és rajzban

kivitelében, a romaik érem-vésnökök fölmulhatatlanul találékonyok voltak, miként a romaik érmek képletei, száz- és száz változatosságban, ezt előállítják, és igazolják.

Mielőtt az éremre, és Postumius hazafiai nemes tetteire vonatkozó eseményt előadnók, tekintsük egyenként az érem képlettel alakját és jelentőségét. Mindenek előtt szembe-tűnik:

Az iramló kutya. A kutya minden időben jelképe volt a hűségnek. Számatalanszor fordul az elő a hajdani történelemben. So-crates Platonak Phaedon című könyvében, a kutya hűségét hangsúlyozza, midőn a kormány gyeplőjét tartó elüljárók iránt az alattvalók hűsége- és engedelmességéről beszél. (Fidelitatis hieroglyphicum canis est: et So-crates apud Platonem in Phaedone per Canem iurat, cum putat fidem et obsequium praestandum iis, qui vorum habenas in Civitatibus moderantur. C. Langii Caesaromontani Anthologia. Argent. 1674. p. 206.)

Az iramló kutya alakjában ábrázolja tehát a művész Postumius hűségét; a gyorsaságban pedig ama magát feloldozó törekvés: hogy minél előbb eszközölje a samniták irányában a visszatartást: azért is a lándsza hegyével az ellenség ellen mintegy magával ragadja. Ez az érem fő jellemvonása.

A többi jellemző: az előlap alakja s annak hátrafele s összekötött hajfürtje.

A foglyok haját hajdan a romaikok hátrafésülték, vagyis kézzel a koponyához visszaterelve megköték. Így emlékezik Svetonius, midőn Vitellius életírásában felhozza, hogy annak kezét hátrakötötték, nyakába kötelet vetének, ruháitól megfoszták, és üstökét, miként a felegyenezéknél szokás tenni, hátravonták. „Religatis post terga manibus, iniecto cervicibus laqueo, veste disciss, seminudus in forum tractus est, reducta coma a capite, ceu noxii solent.“ Svetonius in Vitellio. Cap. 17. Továbbá:

A vésnök az érem ábrájának nyakánál megörökített kapocot, és hátul összekötött szalagot rajzolt.

Ennek történelmi jelentőségét a kifejtő esemény állítja előnkbe, midőn Postumius, az egység megsemmisítése végett, saját kérésére, megkötözve adatot a samniták kezébe, és hogy súlyosabb ok legyen a romaikok részéről az ellenség fegyveres megtámadására, midőn a samniták hadvezére Pontius előtt kötelei feloldoztattak, a római követet, a nemzeti köztörvények megsértésével, bánatolommal illette, mondván: most én már samniti vagyok (itt a megörökített kapocs értelme), ti pedig romaikok vagytok; nem köt benneteket semmi egység, hogy fegyvert ne fogjatok ellenünk, (már samnitának tekintvén magát).

Most az összefüggő esemény vázlatát adjuk, megfigyelve, mint tükrözi abban magát vissza egyenként az érem által fentartott képlettel jellemző vonás.

Midőn a caudina hegyszorosok közé zárt romaik seregnek, a menekülésre minden reménye megfogyt, s az élelmi szerek is megfogytak, végre a samnitáknak megadta magát. A szerződés egyik pontja vala, hogy

nem fognak többé ellenünk harcolni. Valamint s szerződésnek egyik fő tényezője volt Postumius, és consul társa: úgy a megaláztatásnak is fő részese vala.

A hír csakhamar elszáryult Romába, melynek hallatára a néma leverettségek általános lön; a fájdalom a legmagasabb fokát érte. Az utcákat halotti csend lepte el; a nők ékes ruháikat, a főemberek még arany gyűrűiket is letették.

A megszégyenített sereg szótlanul, le-hajtott fővel Capua felé, innét Romába indult, hova, alkonyat vala midőn megérkezett. Mindenki egymás előtt rejtézt, hogy ne lásson és ne láttassék. A consulok is magán házakba vonultak. E közben a nagytanács megtartásáig, hol Dictator választandó vala, néhány nehéz nap mult el. Az időközi kormányzat Fabius Maximus, és Valerius Corvusra ruházott. Ezek választák consulokká Publius Philot, és Papius Corvust. Erre a nagytanács komoly és méltóságtejes napja elérkezett. A kérdés sarkalata abban rejlett: mily utat válasszanak, hogy az ellenségnek adott szó szentségét meg ne törjék, és mégis a hadseregen ejtett szégyent megtorolják.

A tanácsban először Postumius hivatott fel szólásra. — Szólj Postumi! mondá Publius Philo. És Postumius felemelkedvén szó-kérő, ugyanazon elkomorodott arcczal, — mond Livius, — melylyel kevéssel előbb az akasztó alatt átvonult, szólani kezdett. Tudom, ugymond, nem a tisztelet, hanem a megszégyenülés oka annak, hogy a szólásra először hivatam fel, mint oka a szeresetlen háborúnak, és a szégyenletes békekötésnek stb.

Magasztos az, miként Livius ezt folytatag előadja. De itt nem lehet célunk, az értekezés kerete sem engedi, hogy mindazt, a mi a tanácsban elmondott, terjedelmesen előadjuk. Csak azt emeljük ki, a mi az érem jelentőségére vonatkozik: „Mi kötöttük, ugymond, a megszégyenítő békét beleegyezések nélkül. Nem nehéz volna a védelem, de ezzel nem élek. Ti a samniták iránt lekötöleztve nem lévén, irántuk semmivel sem tartoztok, mint a mi testeinkkel. Követek kíséretében adjatok át bennünket megkötözve, s ruhától megfosztva, hogy hűségünk által feloldozzuk a romaik népet, a mire egységünk által köteleztük; s hogy így a törvényes háboruban öt semmi akadály vissza ne tartsa. E közben gyűjtsetek sereget, fegyverkezzetek, hogy midőn megtörtént az ellenség kezébe átszolgáltatásunk, a sereg az ellenség határait át-léphesse stb. stb.

Ezekben rejlik az érem jelentősége. A kutya alakjában kifejezett hűség; a gyorsaságban az ellenség kezébe leendő kiszolgáltatás; a lándszaiban a fegyverkezésre való ösztönzés; a szalagban a ruhától megfosztottság; a hajfürtben, mint fegyvereknek kiszolgáltatása.

Postumius meglepő nyilatkozatára hართalan lett Romában a lelkesedés. Mindenki új életre látszott ébredni. Mindenkinek ajkán csak Postumius erényének, hazaszeretetének, hűségének magasztalása zengett.

Mi történt ezen önfeláldozó nyilatko-

zatra, s mint szolgáltatott át Postumius a samnitáknak, a megörökített kapocs értelmezésénél már főnebb elmondottuk.

A mint Postumius dicsősége a romaikok előtt emelkedett; annyira a samnitáknál Pontiusé aláhanyatlott; és a megújult háborúval későn vették észre azon meggondatlan lépés következtét, hogy az öreg Herennius tanácsát nem követték. „Sero, ugymond Livius (Hist. Libr. IX. Cap. 12.) ac nequidquam laudare senis Pontii (Herennii) utraque consilia: inter quae se media lapsos victoriae possessionem pace incerta mutasse, et benefici et malefici occasione amissa, pugnaturos cum eis, quos poterint in perpetuum vel inimicos tollere, vel amicos facere.“

Egy pár érem komoly észleleténél, a történelmi kútfók világával, mely messze terjedő események összefüggése, tanúsággal teljes tömörülése! Ezen érmekek, időszámításunk szerint 2198 évesek. E közben mennyi birodalom keletkezett; hatalomra emelkedett, virágzott, elvirágozott, hanyatlott, elenyészett. Mindezeket e kis érmekek, mondhatni, épségben, túlélték!

Irtuk e néhány sort Herennius és Postumius érmekekre vonatkozva alkalmilag, melyre okul szolgál, mint értekezésünk homlokán emeltök, a Székesfejevári társadalmi lap július 17-ki számában megjelent: „Érdekes régi pénz“ ismertetése. — Az érmekek itt helyben, egy szerény gyűjtemény példányai; az ábrák rajza és metszése pedig; a Vörösmarty nyomda tulajdonosának Szammer Kálmán munkája.

LEVELEZÉS.

Székesfejevár, 1878. július 24.

Tek. szerkesztő ur!

Lapjának 59-ik számában a „Hireink“ czim alatt közölt azon közlésére, hogy lövöldéket vasárnap nagyon kis közönség látogatna, s hogy más városokban az ilyen mulatóhelyeket sokkal jobban pártolják, teljesen igazat adok, s ebben semmi csodálni valót nem találok, mert midőn az ember a terem előtti kert osztályába lépne a bejárat fölötti tábla az embert azzal utasítja vissza, hogy ide csak a tagoknak szabad a belépés, s miután a tagok sokkal kevesebben vannak, mintsem hogy csak vasárnapokon is megélhetnének e helyet, tagja pedig mindenki nem lehet s talán több okoknál fogva nem is akar lenni, s minthogy városunknak több ilyen szép helye nincs a mi nagyon sajnós, nagyon sok tiszteletes családokat ismerek helyben, kik kénytelenek az egyetlen vasárnapot is a csatorna bűzös partjának unalmas sétányok által tölteni, azért a t. polgári lövölde társulat nagyon jól tenné, ha a fent említett táblát levetetné s tisztességesen öltözött egyéneknek s családoknak a szabad bejáratot megengedné s így nézetem szerint vidéki látogatói is sokkal többen lennének, s talán sokkal több hasznót hozna mind a társulatnak, mind a vendéglősnek.

Tisztelettel egy előfizetője.

dom ám én is a Zsuzsimnak, hogyha így nem tesz, hát ott hagyom!

Ezalatt Háni mohón bontotta fel a levelet s olvasá:

„Itt küldöm a másik pakkban kincsem jól talált arczképet, mint a kapitány ur is mondá. Ha megnézte, vigye el az aranyozóhoz majd aztán én is elmegyek s megmondom, hogy milyen rámba tegye.

Szekeres János, mint huszár.

— Jaj! hát az én galombom Jancsi, már leis vetetted? — kiáltott fel örömeben Háni — én nem is tudtam. Azután még a kapitány ur is azt mondta, hogy jól el vagyok találva, de ha én nem voltam ott — gondolkodnék magában, — hogy vetethetted le? Vagy talán úgy is lehet?... no nekem mindegy, csak hogy ez a Jancsi, ez a Jancsi... no nem hiába megígérte.

S erre feltépte a pakkot, melyből egy nagy lókép bukkant elő.

Háni visszahökkenve bámult rá, — s nézte, hogy nincs-e mellette másik kép?

Majd újra a levélhez kapott. De hisz itt az van: „Itt küldöm a másik pakkban kincsem jól talált arczképet, mint a kapitány ur is mondá.“

Erre azután elvörösödött s olyan lett, mint a pipacs.

Láttad-e már egész erejében tombolni a vihart? Mint cikizzik a villám, mint dörög az ég? Ugy villámlottak most egyszerre Háni szemei s menydörgött hangja, szórva mint Zeus a menyköveket:

— Mit? hát én lóhoz vagyok hasonló? Azt a — — — — —, hogy a dirregős, durrogós — — — — — s azzal

oly apróra tépte a képet, hogy apróbbra nem lehetett volna.

Majd mint vihar után a zápor — csatogásai után — megeredtek könyei és sirt, sirt keservesen.

Jancsi pedig mitegy két óra mulva sietett egyenest az aranyozóhoz, — hova gondolta, hogy Háni már eddig a képet elvitte — hogy inkézkedjék a ráma felől. De miután hallotta, hogy oda biz semmiféle képet sem vittek még ma, rögtön Hánikája felé irányozta lépteit, hogy elhozza hát ő, nehogy elkéssék vele.

Az uton azután úgy elgondokozott, — hogy milyen hamis leány ez az ő Hánikája, most már nem hozta el a képet, csak azért, mert tudta, hogy akkor neki kell elmenni érte ő hozzá. Vagy talán úgy megdöbbent neki, hogy most is azt nézi? igaz gyönyörű egy állat. Vagy talán mutogatja másoknak is?... majd, hogy irigykednek rá, a kik nem láthatták, csakugyan ez okosság volt tölem, hogy elküldtem, ez szép kis meglepetés lehetett... Erre a szóra megállt egy percze, mintha valami eszébe jutott volna s nagy örömmel fe'kiáltott:

— Tudom már miért nem hozta el a képet; hogy ha majd érte megyek, viszonzásul szinte valami kedves meglepetéssel szolgáljon. — S erre megkötözve lépéseit fűtyülve, vidor arcczal sietett Hánikája felé. Dagadt keble az örömtől, gondolva a meglepetés alatt: pintes üveg csókait.

Még pár lépés s benyit a konyhába. — Csak vissza, vissza gazember! ha életed kedves — ordít rá kisors szemekkel Háni, s egy főzőkanalat forgatott kezében.

— De mi bajod van kincsem? kérdi hűledeztve Jancsi.

— Kincsem? aztán lópofa? — s itt keserves pillantást vetett a földre — Értlek gazember, most már jobban tetszik a Szabó Juli ugy-e, mert én már — keservesen sirva — v...v...vén vagyok?

Most hőkent ám aztán csak meg igazán Jancsi, mikor meglátta a földön a „Kincsemnek“-nek apróra széttépett darabjait. De melyek egyszersmind felvilágosítottak előtte mindent.

Erre azután akaratlanul elnevette magát s örömmel kiáltott fel:

— Értlek már kedvesem!

— S te még nevensz? — ordított Háni s úgy hajított feléje egy cserépfazekat, hogy ha el nem ugrik Jancsi, bizony likat üt a fején.

— No jól van galombom, látom, hogy most már nem lehet veled beszélni, mert olyan vagy mint a sárkány; hanem majd holnap eljövök s felvilágosítlak mindenről. Ezzel megfordult sarkán, s ment.

Háni, ki Jancsi szavaiból nem hallott mást, csak azt: olyan vagy mint a sárkány, egyre kiabált utána:

— Hát csak ez az utolsó szavad: sárkány? Verjen meg az Isten, s ha e gyalázatot nem tudom túlélni, — szálljon a lelkedre!

Jancsi tehát ott hagyta, hanem azután ottkinn ő is elkezdte amugy huszárosan:

— Hogy a — — — — csapta volna meg azt a — — — — lovat még csikó korában; most már photographia sincs, a Háni szive is jóformán örökre meghűlt, mert

ugyan bajos lesz vele megértetni a dolgot. Bezzeg, hol iszom én akkor olyan jó csókait? Aztán meg a szégyen, a stróf. Mit szól ehhez a kapitány ur?

Nagyon szomorúan aztán csak haza kullogott, hol mindjárt azzal fogadta a kapitány ur:

— No készen lesz holnapra a keret?

— Dehogyan lesz, vitéz kapitány uram, dehogyan lesz, bárcsak sohse látam volna azt a lovat.

— Hát aztán miért?

— Már hiába, megtörtént kapitány uram, hát csak elmondom az egészet hűségese, úgy a hogy volt. Azután a stróft is kiállok érte, nem bánom.

El is mondta aztán az egészet hűségese.

— Ha-ha-ha! — kacagott a kapitány ur — no jól van Jancsi, azért ne busulj. Máson is történt már ilyen. — Én meg a miért ilyen jól megnevettettél elengedem a strófodat.

Jancsi a kapitány urral ilyen szerencsésen végezvén, kora reggel az volt az első dolga s szive legnagyobb kívánsága, hogy most már a Hánikával is végezzen. Azért tehát már öt órakor elindult hozzá.

Mikor odaér, az egész udvart összefutva találja s mindenki a Hánika konyhájába tódul.

Egyszerre kinos sejtelem támadja meg keblét. Utat tör magának s ezermillió kartács és bomba, Hánikáját hidegen, halva látja maga előtt, ki bujában az éjjel gyűfával megmérgezte magát.

vényezik
megjelen
ner Péte
vározt.
Szabó
„1878-ik
és 1878-ik
kereslet
tariffa
gyar bő
szelő tá
* E
politika
A „Szé
megjelen
vető na
fizetés
Negyed
szeprem
2 f. 50
fitása t
fejlődöt
lenés,
alórt
ditani
és 31-ik
szétkül
kezdve
déseket
drény
Várnai
reskede
legczél
történe
iskola-
A „Szé
*
pitány
igálta
terkép
egyik
egész
a berl
rint va
nikai
mert
dészel
kerül.
udvar
*
s vár
1877-
során
rében
nyala
„aran
lomm
dor e
közör
mega
ser S
dor l
által
ság a
na p
gyeha
földb
rosur
Emi
bati
alára
nap
párt
Nán
fellép
„aran
szám
11 ó
ban,
lobog
a fű
Sán
hivat
nyal
képv
polg
vala
lem
kivá
széd
töme
gyül
tása
erre
meg
sört
tagj
lasz
ninc
mag
Fer
a je
nöse
jele
sziv
oly

Vegyes.

Irodalom és művészet.

* Az 1878-ik évi 23. és 24. orsz. törvények a cukor- és szeszadóról megjelentek s kaphatók 50 kr. mellett Klökner Péter könyvkereskedésében Szekesfejervárott. — Ugyanitt kapható: Edelényi Szabó Lajos most a sajtó alól kikerült „1878-ki párisi utmutatója” is. Ara 60 kr., és az 1878. 20. törvényzikk a vám- és kereskedelmi szövetség és a vám-tariffáról, ugy a 25-ik az „Osztrák magyar bank létesítéséről és szabadalmáról” szóló törvényzikk is. Ara 50—50 kr.

* **Előfizetési felhívás** a „Szegedi Napló” politikai, közgazdasági és irodalmi napilapra. A „Szegedi Napló” középnagyságu alakban megjelenik — az ünnep- és vasárnapokat kivételül — minden nap. Előfizetési ára: Egész évre 14 fr. Fél évre 7 fr. Negyed évre 3 fr. 50 kr. Az augusztus — szeptemberi csonka negyedévre előfizetések 2 fr. 50 kr-lyal fogadtnak el. A lap kiállítása tekintetében is igyekezni fogunk a fejlődött igényeknek megfelelni és a megjelenés, valamint a szétküldés postosságára alóli kiadóhivatal különös gondot fog fordítani. Mutatványszámunk július hó 28., 30. és 31-ken fogunk megjelenni es díjtalanul szétküldetni. Az előfizetések augusztus 1-től kezdve számlatnának. Előfizetéseket és hirdetésekét számra számra elfogadnak Endrényi Lajos és társa könyvnyomdája, Várnai L. és Traub B. és társa könyvkereskedései Szegeden. — Vidéki előfizések legzészerűben 5 kros postautalvánnyal történnek. Szekesfejvári és kiadóhivatal: iskola-utca, volt Bába-féle ház I. emelet. A „Szegedi Napló” kiadóhivatala.

* **Schlacher új térképei.** Schlacher kapitánytól, kinek kartographiai munkálatai a legáltalánosabb elismerésnek örvendenek, két térképnek ismét új kiadása jelent meg. Az egyik Bosznia és Hercegovina, a másik az egész Balkán félsziget térképe. Mindkettő a berlini congressus határmegállapításai szerint van készítve, még pedig kitűnő technikai kivitelű. A térképek rendkívül olcsók, mert Bosznia és Hercegovina postai kiadással csak 1 fr. 50 kr., a Balkán 95 kr-ba kerül. Kapható Faesy és Frick cs. királyi udvari könyvkereskedésében Bécsben.

* **Beküldetett.** A szekesfejvári polgári s városi népiskolák „értésítvénye” az 1877-78-ik tanévről. A tanítók és tanulók névsorán kívül magában foglalja a tanodák körében felmerült egyes érdekes eseményeket.

Hireink.

— Szombaton este különböző párt árnyalatu választók értekezletet tartottak az „arany sas” vendéglő termében, mely alkalommal elhatározották, hogy gr. Zichy Nándor ellen jelet állítatik s e végből a nagy közönség vasárnapra összehivatott. Az itt megalkult egyesült párt elnökévé dr. Kaiser Sándor, jegyzőjévé dr. Károlyfy Nándor lettek megválasztva.

— **Jegyzői vizsga.** A megyei hatóság által kiküldött közjegyző szigorlati bizottság által augusztus hó 2. és 3-dik napjain fog jegyzővizsga tartatni a megyeházában.

— **Hymen.** Steindl Kálmán adánci földbirtokos közelébb vezetett oltárhoz a városunkban is kedvesen ismert Czirklbach Emilia kisasszonyt.

— **Követválasztási mozgalom.** A szombati értekezletből kifolyólag több választó aláírással ellátott felhívás jelent meg vasárnap reggel, melyben városunk azon polgárai pártkülönbözet nélkül, kik gróf Zichy Nándor ellen képviselőjeletet óhajtanak fellejtetni, közgyűlésre hívtak meg az „arany sas” vendéglőbe. Meglehető nagy számu közönség jelent itt meg. A gyűlés 11 órákor nyitott meg a vendéglo udvarában, hová egy asztal vitetett ki s egy nagy lobogó lengett, melyre felírva volt: Eljen a függetlenség párt! A gyűlés Kaiser Sándor nyitotta meg. Jelezte, hogy azért hívtak össze városunk különböző pártárnyalatu polgárai, miszerint gróf Zichy ellen képviselőjeletet állítsanak fel s felhívta a polgárok figyelmét, hogy tömörüljenek, s valamint 1868. és 1869-ik években győzelem koszoruzta zászlóikat úgy jelenleg is kívánja s óhajta e sikert. Megéjlenzett beszéde után Pribék Antal szólt, ajánlva a tömörülést s egyszersmind jelezte, hogy a mai gyűlés egyik főtárgya egy bizottság választása. Kaiser Sándor szintén ezt ajánlta; erre elhatározottat egy 100 tagu bizottság megválasztása. Kaiser Sándor egy névsort olvasott fel, ajánlva ezeket a bizottság tagjainak, kik is e bizottság tagjainak megválasztottak; miután azonban a 100 tag még nincs meg, felhatalmaztatik a bizottság, hogy magát 100-ig egészítse ki. Erre Juraszek Ferencz igen sikerült beszédet mondott, a jelenlegi pártokat ismertetve, ajánlva különösen, hogy pártkülönbözet nélkül oly egyéneket jeleljenek ki képviselőjelöltül, kinek jellemé, szíve s esze van, főleg pedig ajánlja, hogy oly egyént válasszanak ki, ki viszonyainkat

jól ismeri s városunk érdekét szíven hordja. Lelkesült beszéde viharos éjjennel fogadtattott. Kaiser Sándor újbóli felszólására határozattá lett, hogy követjeletet kijelölésével a 100-as bizottság megbízatik, melynek határozata azután közzé fog tétetni. Jövő vasárnapig a felállítandó jelet neve már nyilvánosságra hozatik s talán ekkor program beszédét is elmondja. A nagy közönség a Rákóczy hangja mellett oszolt szét.

— **A megyei követválasztási központi választmány gyűléstartás végett,** miután egyik választási helyettes elnök lemondott, ennek állását betöltendő július hó 28 ra volt összehíva, azonban a gyűlésre egy tag sem jelent meg s így azt megtartani nem lehetett. Bizony szomorú jele ez az időköz, midőn még a közügyek iránt sincs érdekesség.

— **A fejérmegyei és városi régiségár számára Plank Ferencz ur 1 drb. az aradi vértanuk emlékére veretett érmet 1874-ből; Bartusek Antal ur 9 drb. érmet, melyek III. Ferdinánd, I. József, Mária Theresia, I. Ferencz királyok által verettek; 10 drb. régi könyvet, ezek közt egy érdekes „Historischer und Politischer Mercurius” című 1687-ből, s 1 drb. kövült tölgyfát, 4 drb. tengeri követ adományozott.**

— **Láng Sándor ur,** lapunk volt újdondásza, megvált e lapok szerkesztőség keretéből, a belmunkatársi teendőket Hatyatyffy Dezső ur vette át.

— **Kégl György** a csákvári kerület volt képviselője július 28-án délelőtt 11 órákor tartotta Lovasberényben beszámoló beszédét, egyuttal a választóktól elbucszott. Nagy lelkesedéssel fogadott beszédének végzetével, mint levelezőnk írja — a jelöltség elfogadására újolag felhívták, azt köszönetének nyilvánítása mellett el nem fogadta. Dehátan 3 órákor a kerület minden községenek több százából álló küldöttéi lelkes beszéddel a volt képviselőt a csalai birtokán újra fölkerítették a jelöltség elfogadására. Kégl ekkor, hódolva az ismételt felhívásnak elfogadta a kerületben a szabadelvű párt jelöltségét.

— **A lovardát,** ha nem nagy számmal is, de néha-néha látogatja közönségünk. — Vannak úgyesen betanított lovaik, mi több egy diplomatikus bivalyuk is, mely ritkítja párját. Hát medvéjük miért nincs?!

— **Lövöldéknél vasárnap** a reményen felül szép számu közönség csalt a helybeli gyalog ezred zenekara növendékeinek előadása. A zenekaron ugyan még meglátszik, hogy növendékekből áll, de méltán reményt helyezhetünk türekvésükbe. A műsor nem volt kifogás nélküli s azért óhajtanád, hogy más alkalmakkor történő fölléptéknél változtatott műsört állítsanak össze. Lövöldéztársulatunk rendezősége pedig igen helyesen eszelelik, ha közönségünket minél inkább iparkodik a kies lövöldébe csalogtatni s célszerű lenne, ha e bár növendék zenekart változtatott programmal minél gyakrabban felléptetné, hogy közönségünk érdekeltségét ezáltal is a lökentre irányozza.

— **Jótekonyság.** Kégl György ur a csákvári kerület volt képviselője vasárnap osztotta ki Lovasberényben a csákvári járás községeni szegényei közt képviselői fizetésének utolsó részletét 3000 frtot. Eddigi képviselősege alatt mind képviselői, mind lakberét egészen e járásban osztta fel különféle jótekonyságok céljára.

— **Városunkat is meglátogatja** a hırneves francia író Tissot Viktor, ki hosszabb idő óta hazánkban időz. Közélebb Debrecczenben tartózkodott, hogy a magyar életet tanulmányozza. Városunk s megyénkben gr. Zichy Jenő vendége leend.

— **A jegyzői egylet eszméjével** a megyei községeni jegyzők még mindig foglalkoznak s igen helyesen, nagyon óhajtanád volna épen a jegyzői kar érdekében, ha tevékenységüket végre valahára siker koronázná. Azonban sajnos, nagyon kevés az egyetértés s ez akadályozza a tömörülést. Közélebb e hó 21-én Vaalon kellett volna értekezletet tartani, azonban a vaáli járás 21 jegyzője közül itt csak 9 jelent meg. Szomorú jele a közönség s részvétlenségnek.

— **Jótekonyság.** A lapunkban is említett elhunyt Balogh Lukácsné a helybeli reform. templom javára végrendeletileg 1000 frtot hagyományozott.

— **A követválasztás** egészen a küszöbön van, már a megyében alig pár nap választ el e fontos eseménytől. A választási mozgalmak élénkülnek, bár ezek már a régieknek csak halvány képei. A közérdekeltség nem oly nagy a választások iránt, mit esodálni nem is lehet. Városunkban is csak lassan melegedtek bele a választási harcba s mondhatni, hogy későn is. Hogy ki fog ellenjelöltül felállítani nálunk, az még a jövő és a 100-as bizottság titka. Talán mire e lap megjelenik, már falragaszok is hirdetik az új jelet nevét.

— **A palotakülvárosi olvasó kör** által szombaton rendezett táncmulatságon nem nagy közönség jelent ugyan meg, de azért a mulatság kedélyesen folyt le. Ha szép idő lett volna ezen táncestetély is jobban sikerült volna, — ép úgy mint a „rózsaszalag” szándékolt mulatság, melyet az eső elmosott.

— **Heissler Győző politikai hitvallása.** Mind szép a mit akar, talán azt akarja még

a kormányparti kandidatus is, csak azon csodálkozunk, hogy Heissler Győző urat mi ok indíthatta arra, hogy egyszerre szélső balpárti függetlenségi elveket vall. Bizonyosan azt látja, hogy in hoc signo vinces.

— **Halálozás.** Ascher János városunk polgára e hó 29-én élet 45-ik évében elhunyt. Béke poraira!

— **Tűz volt a mult heten Bodajkon** s Ivancsics ottani lakos háza leégett. A gyors segély azonban meggátálta a tűz tova terjedését.

— **Csocon a tűzoltószerek** nem valami jó állapotban lehetnek, erről leginkább tanuszkodik a közélebbi füzeset, midőn a pusztulásnak indult tűzoltószereket alig lehetett használni, szerencse volt, hogy a tűz nagyobb terjedelmet nem vett, mert terjedését a rossz szerekkel nem lehetett volna akadályozni. A község ezen gondatlanságát ajánlják a szolgabíró figyelmébe.

— **Még a hatom is borsódzik.** Azt híresztelik, hogy a Boszniába küldendő hivatalnokokat a nyugalomba helyeztet hivatalnokokból verbuválják, hogy ez által sok kiadást megkíméljenek. Jaj, ha államtikárnak találnak kivevni: akkor végeznak.

— **A Moórött állomásozott 5-dik Radeczky** nevet viselő huszár-ezred augusztus hó 4-ikén fog megyénkbe eltávozni. Ezen huszár-ezred helyébe Moóra a 11-ik számu vürttembergi Sándor herceg nevet viselő huszár ezred fog jönni szeptember 10-én.

— **Baleset.** A mult alkalommal említettük, hogy a felsővárosban egy kis fiú esett a kutban, a napokban pedig a vasuton túl egy másfél éves kis fiú egy az építés alkalmával kiadást s vizet telt majdnem egy öl mély gödörbe esett — gondatlanságból, szerencse volt, hogy gyors segély érkezett s a kis fiút vizrel jól megtele s agyonijedve a gödörből kihúzták.

— **Egy hullát találtak** a napokban a Vértés hegyoldalában, egy fának kibajló ágán felakasztva, mire is a vizsgálat elrendeltetvén, kiderült az, hogy ez egy eskői volt lakos, névszerint Rab András hullája, ki is rossz előle és többszöri gyújtogatáson kapott tetteért talán lakolni óhajtván, öngyilkossá lett.

— **Löverseny.** A helybeli lövöldében vasárnap tartott löverseny alkalmával a következés lövés eredmény volt: Fegyverrel: Hübner Rudolf szeg. Csapó István 4-es; Ullmann Miklós 3-as. Brand Gyula 3-as. — Pisztolylal: Tatai Pál 4-es. Brand Gyula 4-es. Csapó István 4 es.

— **A vadász-idény.** A sóstói vadászat, holnap aug. 1-ső napján veendő kezdetét. Dehátan tartatik meg ezen időben az első vadászat. Szárnyas vad elég van s a vadászoknak jó aratásuk lehet.

— **Cséplés idején jó ezt tudni.** Bizonyos Domek András nevű gépezető valamit akart igazítani a működésben levő cséplőgépén; a mikor is jobb karja a gép közé szorult s azt úgy összemorzsolta, hogy a nyomorultat kórházba kellett vinni.

— **A palota külvárosi olvasó kör** javára 1878. évi július 27-én tartott Annabál alkalmával felülizetési szivesek voltak: Havranek János 50 kr. Puskás István 30 kr. Richter Engelbert 80 kr. Horváth Anna 50 kr. Tomán József 30 kr. Zillay József 50 kr. Összesen 2 fr. 90 kr.

— **Tüzeset.** Iszka-Szt.-György községen e hó 29-én este 6 órákor nagy tűz volt, több ház és behordott gabona égett el. A kár nagy. A tűz keletkezésének oka eddig még ismeretlen.

— **A palotakülvárosi olvasó kör** által f. évi július 27-én rendezett táncestetély alkalmával eszközölt sorsjátéknak következő nyerőszámai húztak ki: 71, 106, 107, 213, 578, 388, 104, 29, 280, 366, 20, 378, 556, 121, 522, 499, 313, 74, 181, 435, 61, 98 és 259.

— **A tegnapi este tartott értekezleten gróf Zichy Nándor ellen képviselőjelöltül JURASZEK FERENCZ lett kikiáltva.**

— **József főherceg, mint örökös alapító.** Illetékes helyről vett értesítésünk szerint József főherceg e napokban egy tekintélyes összegű kamatmentes alapítvány jegyzésével, a „magyar kisbirtokosok országos földhitelegyesülete” alapító közé lépett és egyuttal kijelentette, hogy miután ezen a magyar népre oly nagy horderejű intézettel nagybecsű nevét állandó kapcsolatba hozni kívánja, nem mond le az általa jegyzett összegről mindenkorra, szóval nem adományt, hanem alapítványt tesz, hogy így mint valóságos alapító tag az ezen tagsággal járó jogokban és kötelezettségekben a többi tagokkal egyaránt részt vehessen és mindaddig a míg az egyesület fennáll, annak „örökös alapítója” lehessen.

— **Az új világból.** Nagyvárodon a Körös partján egy selyemruhába öltözött nő hullát találtak s abban az „Uj világ” nevű kávéházból eltűnt szép kávé leányra ismerhettek. Zseben számos szerelmes levél volt, melyet ottani fiatal emberek intéztek hozzá s hihető szerelmi csalódás vitte az öngyilkosságra. Jaj ha feleséges ember levetét is találtak nála.

— **József főherceg és családja** gyakran meglátogatja az állatkertet. 23-án delu-

tan 4 órákor igen soká mulattak ott s a kis főhercegeket különösen érdekelték a mókások, a melyekkel alig tudtak betelni. Egy vén bivalt is soká elnézeltek s megjegyezték jól a nevét — Goreskavok.

— **Ez is pénz.** A jó erkölcök hazájának Berlinnek csak 55 millió forint adósága van.

— **Szivtelen atya.** Egy nagyváradai paraszt a heti vásáron 14 éves leánykáját árulta s ezen szavakkal kínálta egy unak: „Vegye meg ezt a csudart, mert különben a Körösbe dobom.” Ezt a fenyegetést végre is akarta hajtani; de megakadályoztatott s átadott a bíróságnak, a mely bizonyosan lehíti kereskedelmi szenvedélyét.

— **Egy hétéves nagyherceg háztartása.** Az orosz trónörökös 7 éves második fia György saját háztartással bir. Nevelője kap 1500, segéd nevelője 850 s orvos 300 rubel fizetést. Ezen kívül háztartásra kap a kis nagyherceg 64,150 rubelt s tart 14 inast, a kiknek fizetése 6,300 rubel. Hány ember izzadságát fecserli el ez a háztartás!

— **Egy pinczemeszter boldogsága s vége.** A d.-földvári szent Ferencziek a pinczekezelést olyan kartársra találták bízni, a ki nemcsak szorgalmasan a pohár fenekére tekingetett, hanem néhány hordót suttyomban el is idegenített. Mikor ezt a jó szent atyák észrevették, felmentették hivatalától a hülsen kezelőt, a mit az annyira szivére vett, hogy golyót röpített agyába, a mi elszállította a dicsőültek honába, a hol nem iszunk bort, hanem mennyei malaszital élnek.

— **Risztics is mondott okosat.** Midőn a congressusról hazatért, az öt üdvözölő polgárságnak azt válaszolta, hogy most már csak a békére s az ország belső fejlesztésére kell gondolni. Azonban úgy látszik, hogy a hivatalos lapok nincsenek egy véleményen a miniszter ural s nagyon elégtellenek a congressus eredményével. Azt akarják olvasóikkal elhitetni, hogy Bosznia elfoglalása nem más, mint járom változtatás.

— **Templomablök.** Egerben a papnövelde templomát éjjel feltörték s abból sok ezüstneműt vittek el. Szép időket élünk.

— **Occupatio.** Katonáink a birodalom határát átlépve Boszniába a bevonulást megkezdték s brebiri nevű faluba Saluator János főherceg egy csapat élén már bevonult. — Ellenállás eddig még nem mutatkozott.

— **Amerikában nem idők járnak.** Mi elrohadunk a sok eső miatt: Amerikában pedig 99 fok E. a melegség, úgy hogy hullanak az emberek megszúrás miatt.

— **Olcsó meggyőződés.** Egy követjelölt-höz beállt egy választó mosolygó arccal. A jelölt hamar elgondol valami rövid program-beszédet; de benne veszett, mert az egész tisztelgés igen rövid párbeszédből állott. Választó: Nagyságu ur! kérek egy zászlót. Jelölt: Igen sajnálom, de már nem szolgálhatok. Választó: Nohát akkor majd kérek az ellenjelölttől, mégis kell zászlónak lenni. — Hja! így követválasztáskor nagyon járja a potya.

— **A magyar zene hódít.** Erdélyben a tusnádi fűrdben Floresku oláh herceg két leánya is időz. A hercegnkisasszonyok szépek, gyermetegek s különböző bübüjük által minden férfi szívet megnyernek. Megérkezés estéjén a tusnádi cigányok a hercegnők szállása elé vonultak s zeneszóval üdvözölték az érkezőket. Az oláh indulót szállásuk erkélyéről hallgatták. Mikor vége lett, Eliz hercegnő tiszta magyarsággal le szólt az erkélyről, hogy húzzák azt a népdalt, mely így kezdődik: „Maros vize folyik csöndesen.” A meglepett cigányok rázendítették s a magyar zene hatalma könyüket csalt a szép hercegnők szemébe. A hercegnők most a csárdást tanulják s hihető, hogy oly kedves emléket visznek haza Tusnádról, mint a milyent hagynak ott.

— **Ez aztán bátor ember.** A német császáron elkövetett merényletért halálra ítélt Hödel a halálos ítélet ellen beadható semmiségi panaszra való engedélyt visszautasította. Okos ember volt biz az, úgy is tudta, hogy „hely nem adatik” lesz a végzés.

— **Csabdi község határában** a községhez ¼ órányira 180 holdnyi tagbirtok a tag közepeén faszindelyes tetejű 2 szoba, konyha és 12 ökörre való istálló s letöltő padlásu épülettel, felszer és kamarával s fél hold gyümölcsösvel, letöltő veremmel s rétekkel; a tanya közepeén forráskuttal, de a tagbirtok szelén is igen jó ivóvízü kutak mellett fekvő földek most jövő szept. 29-én hat évre bérbé kiadandók, mely birtoknál még az ugarak meg is vannak szántva, értekezni lehet e végett Szekesfejervárott Tóth Antal városzéki ülnök unál, vagy Csabdin lakóházánál.

— **Serajevoból tavirjak** a „Pol. Corr.”-nek: Az alsóbb mohamedán néposztályok hangulata teljesen kedvezővé kezd lenni az osztrák-magyar megszállás iránt, ép úgy a vagyonosabb osztályoké is, melyek vallás-különbösg nélkül küldöttséget akarnak utnak indítani az osztrák-magyar csapatok üdvözlésére, valamint Bécsbe is megvinni Ferencz József császár és király ö Felső-gének a bosnyák nép hódolatát és átadni köszönetét Andrássy grótnak, kinek politikája azon célt tűzte maga elé, hogy Boszniában rendezett viszonyokat hozzon létre.

— Muszka képes beszéd. Egyik muszka lapban ez a fellengző irály észlelhető: „A vadállat halálosan megsebesítettén, végvonaglásban fetreng. A hienák és kutyafajok — melyek a küzdelem idején barlangjaikban lappangottak — most a kihült hullára rohannak, hogy azt széttegyék. Ausztria mögött, mely a hulla végtagjait, Bosniát és Hercegovinát rohanta meg, a nélkül, hogy még beleharapott volna, és Anglia mögött, a mely Ciprust és Kis-Ázsiát nyelte el: egy új sakál, Olaszország, erőlködik Krétát felalni. Franciaország sem fog késni a feloszláshoz közlő dögre rohanni. És ha e ragadozóállatok a hullát egészen felemészítették s nem lesz mit falniok: akkor fognak egymásra rohanni. — Erre azt mondhatjuk hasonló képes beszédben, hogy ez nem más, mint a sötét erdők mélyében két törzs közé szorult kétségbeesett bozontos medvének veszett ordítása.

— Bosniába vele. Kis-Ujzaráson egy paraszt asszony engedély nélkül pálinkát főzött. Ez orrába ment a pénznek s két puskás férfi meglepte a pálinkafőzőt. A szó tettet költött s a vaskos menyecske úgy elpáholta a két pénzcet, hogy kardot kellett rántaniok s csak akkor menekültek az ütlegetől, mikor egy vágással az amazont harc képtelenné tették.

Szerkesztői üzenetek.

Egy református pappnak. Engedj meg, hogy védelmet nem közöljünk, mert közléssel többet ártnánk az általam tisztelt és szeretett urnak, mint használnánk. Csálódol ha azt hiszed, hogy azt egy katolikus pap írta. Látál-e már katolikus papot kanász-szűrben? Azt az állítólagos kath. papot olyan érvekkel lehet kapacitálni, melyekkel mi féjadalom nem bírnak. V..... t.

Oh ha én madár lehetnék. Hangjáról itélve, csak bagoly lehetne.

B. K. urnak, P.-Z..... n. Igen szívesen vesszük az ajánlatot, minek jele az is, hogy a beküldött már megjelent.

Gabona-ár július 27-én.

100 kilogramm	frt.	kr.	frt.	kr.	frt.	kr.
Tiszta buza	9	80	9	40	9	20
Kétszeres	7	50	2	20	7	—
Rozs	6	50	6	30	6	70
Arpa	6	80	6	60	6	40
Zab	6	—	5	90	5	80
Kukoricza	6	70	6	60	6	50

Felélő szerkesztő: **Boross Mihály.**

Hirdetések.

Van szerencsém a t. cz. közönséget arról értesíteni, miszerint

ügyvédi irodámat

f. 1878. évi aug. hó elején a nádor-utczai 8. sz. Theiller féle ház I-ső emeletébe helyezem át.

Tisztelettel
EPSTEIN GYULA,
köz. és váltóügyvéd
Sz.-Fehérvárott.

Viesner Antal,
cs. k. udvari szállító, az első és legrégebb cs. kir. szabadalmazott

hordható jégpinczék
feltalálója s e találmányok gyárosa

Bécs, Wieden, Hauptstrasse Nr. 69.

Ajánlja nagy raktárát jégszekrények, ital- s étel-hűtőszekrényekből a legolcsóbb árak mellett.

A nagyszánu hűsítő (18,000), melyek eddig gyárából kikerültek s forgalomban vannak bizonyossága azok célszerűsége s kitűnőségének.

Raktárt tart: **Temesvárott és Karán-Sebesen Grünbaum Lajos.**

Árjegyzékek s minták ingyen küldetnek.

Árverési hirdetés.

A székesfejevári e. f. kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Marsovszky Laura végrehaj-

Klökner Péter, kiadó-tulajdonos.

tatónak Móóri András végrehajtást szenvedő elleni végrehajtási ügyében bíróilag lefoglalt s a vaáli 321. sz. tjkybe A. I. 1.—2. sor sz. a. bevezetett 400 frtra becsült ház és kert, ugyanott + j. sor alatti 100 frtra becsült, + 2. sor alatti 60 frtra becsült, + 3. sor sz. alatti 120 frtra becsült, és + 4. sor alatti 60 frtra becsült szőlőből álló ingatlanságok, az 1878. évi auguszt. 21-ik napján d. e. 9 órakor, mint első és 1878. évi szeptember hó 21-ik napján d. e. 9 órakor, mint második határidőben Vaál községi háznál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt eladatni fog u. m.:

1) Kikiáltási árak a fennebb kitett becsárak, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtokok nem fognak eladatni.

2) Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyiskézpénzben vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3) Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a másodikat ugyanazon naptól számítandó 3 hónap alatt, a harmadikat ugyanazon naptól számítandó 6 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt, ezen kir. törvényszék telekkvi osztályánál előre kieszközölt utvány alapján a helybeli kir. adó — mint bírói letéti pénztárnál lefizetni, — a bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4) Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tűz-kár ellen biztosítani.

5) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6) A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog a vevő javára hivatalból eszközöltetni. Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a prts 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, újabb árverés alá bocsáttatni és csupán egy határidőnek kitézése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni vagy más igényt avagy elsőbbségi jogokat érvényesíthetni vélnek, hogy e részbeni keresetüket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. tszékhez nyujtsák be; különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen törvényhatóság székhelyén, vagy annak közelében lagnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbizottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, ellenkező esetben Baditz István helybeli ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt a székesfejevári e. f. kir. tszéknek 1877. évi november hó 10-én tartott telekkönyvi üléséből.

Danitz, **Szekfü,**
kir. tszéki elnök. tanácsjegyző.

Árverési hirdetés.

A sz.-fejevári kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, hogy Marsovszky Laura végrehajtónak Udvardy István pátkai lakos végrehajtást szenvedő elleni 120 ft. és járulékai erejéigi végrehajtás ügyében a pátkai 600. számu telekkönyvben A + 1. sor 3260—3261. hrszk alatt foglalt és 100 frtra becsült ingatlanra, az 1878. évi augusztus hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor mint első, és 1878. évi szeptemb. hó 22-ik napján délelőtt 9 órakor, mint második határidőben Pátka községi háznál megtartandó nyilvános árverésen a következő feltételek alatt eladatni fog u. m.:

1) Kikiáltási ár a fennebb kitett becsár, melyen alul az első árveréskor az árverésre kitűzött birtok nem fog eladatni.

2) Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsárának 10% vagyis 100 frt. után 10 frtot kézpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3) Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben és pedig: az első 1/3-át az árverés jogerőre emelkedésétől számítandó 1 hónap alatt, a második 1/3-át ugyanazon naptól számítandó 3 hónap alatt; a harmadik 1/3-át ugyanazon naptól számítandó 6 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után a birtokbalépés napjától számítandó 6% kamatokkal együtt ezen kir. tszk. tkvi. osztályánál előre kieszközölt utvány alapján a székesfejevári kir. adó, mint bírói letéti pénztárnál lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

4) Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tűzkár ellen biztosítani.

5) Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6) A tulajdonjog bekebelezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog a vevő javára hivatalból eszközöltetni. — Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7) A mennyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére bánatpénzének elvesztése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitűzött javak iránt tulajdoni, vagy más igényt, avagy elsőbbségi jogokat érvényesíteni vélnek, hogy e részbeni keresetüket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzététele napjától számítandó 15 nap alatt, habár külön értesítést nem vettek is, ezen kir. tszék tkvi. hatóságánál nyujtsák be, különben azok a végrehajtás folyamatát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasíttatni.

Végül felszólíttatnak azon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen tszék székhelyén, vagy annak közelében lagnak, hogy a vételár felosztása alkalmával leendő képviseltetésük végett helyben megbizottat rendeljenek, s azok nevét és lakását az eladásig jelentsék be, — ellenkező esetben Baditz István ügyvéd, mint hivatalból kinevezett ügygondnok által fognak képviseltetni.

Kelt Székesfejevárott az e. f. kir. törvényszéknek 1878. évi október hó 12-ik napján tartott tkkönyvi üléséből.

Kukorelly, **Madaras Lipót,**
tanácsjegyző. kir. tszéki elnök, h. tszéki bíró.

Szabad kézből eladás.

Friedmann József székesfejevári lakos vagyombukott aranyműves és óras esődtömögéhez tartozó és 5111 frt. 55 kr-ra becsült arany- és ezüstművek, órák és butorok alulirott tömeggondnok által tömegesen és szabadkézből a legtöbbet ígérőnek el fognak adatni. — Felhivatnak mindazok, kik nevezett tömeget megvenni szándékoznak, miszerint ajánlataikat f. évi auguszt. 8-ikáig alulirott tömeggondnokhoz betejessék, hol ugy a tömeg mibenléte, valamint a vételi és fizetési feltételek iránt bármikor felvilágosítást nyerhetnek.

Sz.-Fejevár, 1878. július 29.

Dr. Neumann Armin,
ügyvéd,
tömeggondnok.

Árverési hirdetés.

A székesfejevári kir. telektörvényszéknek 17,388/1877. szám alatt kelt végzése folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint elhalt Szabady Lászlóné szül. Juth Anna hagyatékát képező, s a még életben levő férje Szabady László tulajdonát tevő székesfejevári 1474. sz. telekjegyzőkönyvben A + 1. sorsz. alatt és 74. h. r. szám alatt foglalt és 7657 frtra becsült vízvárosi ház s udvar fekvőségre az árverés elrendeltevén, erre nézve újabb határidőül 1878. évi

augusztus 8-ik napjának

reggeli 9 órája a megye-épület II. emeleti folyosójára kitézetik, a mikor is a fekvőség 10% bánatpénz letévése mellett, az érdekeltek beleegyezésével becsáron alul is le fog üttetni, utólagos gyámhatósági jóváhagyás reményében.

Az árverés egyéb feltételei a kiküldött dr. Grubiczy László kir. közjegyző urnál megtekinthetők.

Kelt Székesfejevárott az e. f. kir. törvényszéknek 1877. évi decz. 31-én tartott telekkönyvi üléséből.

Madaras Lipót, **Mányay,**
kir. tszéki elnökhelyettes. tanácsjegyző.

VADÁSZ-IDENTY!

Vascsövű vadászfegyver egy és két csövvel 6, 7, 11, 12 és 13 frtig.
Drot damast duplafegyver 18, 20 és 22 frtig.
Lefauchaux fegyver dupla finom damastesővel 12, 14, 16 calibéri 25, 28, 30, 36 és 150 frt
Lancaster fegyver dupla finom damastesővel 12, 14, 16 calibéri 44, 53, 58, 65 és 200 frt.
Flobert szobafegyver és pisztoly 9, 10, 12, 13, 14 és 15 frtig.
Revolverek, lefauchaux-lancaster systemben 6 és 10 lövetők 5, 7, 9, 12 mm. 6.60, 7.50, 9, 12 és 80 frtig.

Lefauchaux-patronok kitünő minőségben 100 darab:
zöld 2.50 1.90 1.70 1.60 1.60 1.60 1.60
barna 2.20 1.60 1.50 1.40 1.50 1.50 1.50

Lancaster-patronok kitünő minőségben 100 darab:
zöld 2.60 2.10 1.95 1.80 1.80 1.80 1.80
barna 2.20 1.80 1.70 1.60 1.70 1.70 1.70

Angol Cley 100 darab:
vörös — 3.60 — 3.20 3.20 3.20 3.20

Werndl, Wenzl, Vetterli, Mauser, Gras, Chassepot systemű carabiner és katona czéllövészeti elő- s hátulöltő és hatlöveti-revolver fegyverek; **katona-tisztú revolverek** és **kardok;** mindennemű **patronok, dugaszok, gyutacsok,** nemkülönben mindenemű és némű vadászlelkék a

legolcsóbb gyári árakban kaphatók.

Ajánlom továbbá saját mérleg és súlyok gyártmányomat, ugy főraktáraimat: **vasbutorokból, hordozható jégszekrényekből, kerti- és tűzi-tecskendőkből, pincze-berendezésekből és bor-, sőr-, szeszfejítő gummesövek, gazdasági-gépekhez szükséges gummesövek és tömlőzikkék a leghíresebb gyárakból.**

SCHUK N. m. k. udvari szállító
Budapestben, király-utca 1-ső szám.

Vidéki megrendelések azonnal utánvétel mellett teljesítenek. Minden egyes fegyver lökéssége s jóságáért kezeskedem.

Hirdetmény.

Van szerencsénk a t. cz. közönséggel tudatni, hogy a

„Fejérmegyei takarékpénztár“

üzlethelyiségét, a tulajdonát képező

kórház-utczai 1-ső sz. alatti
(azelőtt Akter-féle ház)

első emeletébe tette át.

A Fejérmegyei takarékpénztár igazgatósága.